

La memòria del passat

Les obres de la plaça Josep Pla de Girona han descobert l'existència d'un arc i restes de tres murs de carreus d'una construcció gòtica, pertanyent sens subte a l'antic convent de Sant Francesc d'Assís, destruït a mitjan segle passat, després de la desamortització, per unes obres de reurbanització que varen transformar totalment aquest sector de la ciutat, travessat actualment pel carrer Nou.

Comparant l'emplaçament de la troballa amb un plànol que es conserva del convent, i que va ser publicat per Josep Clara, es comprova que arc i murs han de pertànyer no a l'església, com algú ha suposat, sinó a una capella situada a ponent d'aquella i prop d'un dels dos claustres que tenia el conjunt. Malauradament, les obres d'enderrocament que s'estaven fent en el lloc quan es van descobrir les restes, han produït la destrucció d'una part d'allò que encara se'n conservava.

El descobriment ha despertat interès i s'ha manifestat la necessitat de què es pugui consolidar i conservar com una nova aportació al coneixement tan parcial que es té d'un convent que, per les notícies històriques i les restes materials conservades, degué tenir un gran valor artístic. Sembla que, finalment, es respectarà i podrà ser integrat en la nova edificació que s'hi faci, ja que desmuntar l'arc i traslladar-lo a un museu, tal com algú havia proposat, no sembla pas una bona solució.

Periòdicament apareixen restes del convent de Sant Francesc a les obres fetes en cases del carrer Nou. Així a l'actualitat es poden veure una part dels arcs d'un dels claustres, i murs de les dependències que hi havia a llevant d'aquest, en els baixos d'algunes cases del carrer Nou, restes conservades gràcies a la iniciativa privada, i que varen permetre que, malgrat la seva destrucció, l'any 1931 les troballes fetes fins aleshores en diverses obres fossin declarades Monument Nacional. Altres restes del

mateix claustre es varen desmuntar i reinstal·lar al pati de la casa Solterra, actual seu dels Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat a Girona. Finalment, alguns elements es varen dipositar al Museu de Sant Pere de Galligants i posteriorment han estat reinstal·lats en part a l'edifici de la Fontana d'Or.

La troballa feta ara, i les que s'han anat produint anteriorment del mateix convent, palesen l'enorme diferència que hi ha entre les obres que es duen a terme actualment, amb nous sistemes d'enderrocament totalment destructius i arrasadors, i el que passava fins fa pocs anys.

L'increment de l'edificació dintre els cases urbans antics i medievals està transformant de manera irreversible les preexistències i la fisonomia de les ciutats. Durant segles, les noves construccions s'han assentat sobre les anteriors, i això n'ha permès la seva conservació almenys parcialment. Així és possible per als arqueòlegs l'estudi de l'origen i l'evolució urbana d'aquestes ciutats. Ara, però, els sistemes constructius moderns, l'intens aprofitament del sòl i la necessitat de construir aparcaments subterranis, poden produir la desaparició total de les restes arqueològiques, i amb ella la memòria d'un passat, que en el cas de Girona és enormement important.

Per evitar això és necessari que, quan es prevegi que una nova edificació pot afectar un lloc d'interès històrico-arqueològic, els arqueòlegs i altres tècnics especialistes en matèries afins, en realitzin un estudi previ tal com assenyala la llei, per altra banda que possibiliti el coneixement i la valoració de les restes, i que permeti discernir si és necessària la seva conservació, o si, una vegada estudiades i documentades, poden ser aixecades.

M. AURORA MARTÍN

